

Projektresultat!

CIRKULATIONSFLÄKTAR

Utnyttjar du dina cirkulationsfläktars fulla potential?

Tillhör du en av alla dem som har installerat cirkulationsfläktar i dina stall för att sedan köra dem på rutin, dygnet runt året om? Utan en tanke på varken placering, höjd, riktning, körschema eller hastighet. Hur du nyttjar dina fläktar bör även anpassas efter vad du vill uppnå med dem, med andra ord deras syfte. Genom att prova olika inställningar och optimera placeringen av cirkulationsfläktarna kan sannolikt många producenter förbättra fläktarnas effekt samt även sänka driftskostnaderna.

En fläkt med flera användningsområden

Den vanligaste anledningen till att cirkulationsfläktar installeras i svenska värphönsstall är för att jämna ut stallklimatet. Men de kan bidra med mycket mer än så, beroende på hur de ställs in. Ta även hänsyn till driftskostnader när du väljer strategi.

- ✓ Komplettera ventilationen med cirkulationsfläktar för att jämna ut temperaturskillnader och övriga klimatparametrar såsom ammoniak
- ✓ Variera placering, riktning och effekt för att därigenom påverka hönsens rörelsemönster i stallet
- ✓ Minska risken för golvvägg under uppvärmingen genom att rikta fläktarna mot golvet, men samtidigt bort från redet
- ✓ Nyttja cirkulationsfläktarna som extra fläktar under sommaren för att därigenom få en vindavkylande effekt vid värmestress

Testa 5-minutersintervall

Cirkulationsfläktar behöver inte gå kontinuerligt för att ge effekt. I vissa stall är det snarare en fördel om de körs med intervallkörning.

Testa att köra dem i intervall om fem minuter. I vissa stall får luften då avsevärt bättre fart varvid stallklimatet jämnas ut ännu bättre. Som en stort plus minskar dessutom driftskostnaden.

Glöm inte att underhålla

Ju mer damm som finns på fläktarna, desto sämre blir deras effekt. Ha som rutin att skaka fläktarna fria från damm då du passerar dem på den dagliga rundan.

Fundera även på om du kör fläktarna onödigt mycket. I många stall räcker det att endast köra cirkulationsfläktarna dagtid för att uppnå effekt. Likaså behöver de ofta endast köras på vinterhalvåret, om syftet är att jämna ut stallklimatet. Att köra fläktarna då de inte behövs ger bara onödig energiförbrukning.

Vad fungerar bäst i ditt stall?

Cirkulationsfläktars optimala placering och funktion skiljer sig åt mellan olika stall i samband med att stallens förutsättningar och utseenden varierar.

Testa att placera fläktarna strax under taket med en svag lutning nedåt. I vissa stall skapas då ett jämnare flöde av luften vilket ger bättre utjämning av stallklimatet, jämfört med om de hänger på lägre höjd. Dessutom undviks ofta drag in i redena vilket ger en bättre förutsättning för lägre andel golvvägg. Genom att öka fläktarnas lutning nedåt i detta höjdläge och köra dem på hög hastighet kan risken för golvvägg minskas ytterligare. Gör dock endast detta under en begränsad period för att undvika en försämrad ströbäddskvalitet precis under fläktarna.

Men, kom ihåg att det inte finns något facit. Det som fungerar bra i ett stall kanske inte är det bästa i ett annat. Testa dig fram!

Detta och mycket mer
finner du på
www.vretakluster.se

Utvecklingscentrumet Vreta Kluster har under åren 2021 till 2023 utfört ett projekt om cirkulationsfläktar och värmeväxlare. Målet var att testa och utvärdera deras effekt på stallklimatet samt att kartlägga erfarenheter, uppfattningar och användningsrutiner från producenter som redan har värmeväxlare och cirkulationsfläktar installerade i sina värphönsstall.

VÄRMEVÄXLARE OCH CIRKULATIONSFLÄKTAR I FJÄDERFÄSTALL – FÖR BÄTTRE ARBETSMILJÖ OCH DJURHÄLSA

Finansierat av Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens stiftelse SLO-fonden

I projektet utfördes både intervjustudier och praktiska gårdsförsök. I de praktiska fältstudierna undersöktes och utvärderades de två metodernas påverkan på stallklimatet. Dessutom testades effekten av olika inställningar och placeringar.

Vill du veta mer eller ta del av resultatet i sin helhet?

All information om projektet finns att hämta här: <https://vretakluster.se/projekt/varmevaexlare-och-cirkulationsflaktar-i-fjaderfastall-for-battre-arbetsmiljo-och-djurhalsa/>. Vid frågor kan du även kontakta projektledare Malin Alm på malin.alm@vretakluster.se.